

מקורה של התביעה הפנימית להשלמה, מהיכן מגיע הלחץ להשתפר ואיך להפכו לנחת ושמחה

1. ט. רעיון התשובה, השרוי באדם תמיד, הוא יסוד כל המעלות הטובות* (תקוה ולא יאוש). המחשבה העצבנית (יאוש), שבאה מתוך הקשר אל עומק התשובה (יש תיקון ויש לו סדר), היא מקור השמחה. התכונה היסודית של התשובה היא ההשערה בגדל השלמות העליונה של האלהות, ומתוך כך העונות בולטים הרבה מאד. "שתה (שמת) עונותינו לנגדך, עלומנו (עונות נעלמים, עונות נעורינו) למאור פניך (לפניך)". וכיון שמרגישים, שההרגשה של החטא בכל אופן באה היא מתוך ההבהקה האלהית (התביעה האלקית, שנמצאת בתוכינו שהיא האני האמיתי) על הנשמה, מתמלאים מזה הרעיון עצמו גיל וגודל אין סוף, וחדות השמחה האצילית הולכת ומתגברת יחד עם דכאות הלב של לבוש הנפש, העומדת בדרגת התשובה. התשובה, לפי זה, מביאה לידי גאולה בפרטיות. מתוך הבהירות האלהית, שמתגברת בקרבו, נגאל האדם מכל שעבוד של הכחות הזרים השולטים עליו, והכלל כולו, בהיותו מוכן להרגיש את רעיון התשובה, מיד הוא נגאל, מתוך בהיקות האורה האלהית השופעת עליו, יחד עם הרעיון של התשובה.

(באין חזון יפרע עם ושמר תורה אשרהו:)

* פרק ט פסקה א

קביעות המחשבה של התשובה היא מיסדת את אפיו של האדם על יסוד האצילות (הטוב המוחלט), והוא סופג אז תמיד אל תוכו רוח עדין, ומעמידתו היא בזה על הבסיס הרוחני בחיים ובמציאות. התשובה השרויה בלב תמיד, מודאת לאדם את הערך הגדול של החיים הרוחניים, והיסוד הגדול. שהרצון הטוב הוא הכל, וכל הכשרונות שבעולם אינם אלא מלואיו, נעשה תוכן מוטבע בנפשו ע"י אור התשובה הקבוע בו, וממילא חל עליו שפע גדול של רוח בתדירות, ורצון נשגב בקדושה, למעלה מהמדה הקבועה של בני אדם רגילים, הולך ומתגבר בו, והוא בא להכיר את הטוב האמיתי של ההצלחה הגמורה שאינה תלויה כ"א באדם עצמו, ולא בשום תנאי חיצוני, והוא רק הרצון הטוב. והצלחה זו היא האושר הגדול מכל אוצרות וסגולות, ורק היא מאשרת את כל העולם ואת כל המציאות. כי הרצון הטוב, השורה בנשמה תדיר, מהפך הוא את כל החיים והמציאות לטובה, ומתוך העין הטובה, שהוא מביט אז על ידה באמתת המציאות, פועל הוא על המציאות ועל ארחות הסבוך שבחיים שיצאו מכלל קלקולם, והכל פורח וחי באושר, מתוך העושר והשופע הנשמתי שברצון הטוב. ותורה זו, שכל שאלות העולמים תלויות רק ברצון הטוב, מתפשטת בעולם ע"י מארי דתיובתא, שתוכן התשובה היא משאת נפשם התדירה, ומתוך כך הולך באמת הרצון ונעשה עדין וטוב, והעולם הולך ומתבסס. הרצון הבא מכחה של התשובה הוא הרצון העמוק של עומק החיים, לא הרצון השטחי שהוא תופס רק את הצדדים הרפים והחיצוניים של החיים, כ"א אותו הרצון שהוא הגרעין היותר פנימי ליסוד החיים, והרי היא העצמיות הגמורה של הנשמה. ומתוך שהרצון קבוע לטובה ע"י עומקה של תשובה, נקבע הטוב באמתתה של הנשמה ומהותה, וממילא כל ההמשכות התולדותיות, כל זרע שבעל תשובה של אמת מביא לעולם, נשאב אור החיים שלהם מיסוד הטוב. והם הם בעלי הנשמות המאירות, שהאור האידיאלי של הקדושה העליונה ספוג בהן.